

הבנתי שכל שנייה שווה עוד כמה הרוגים

והייתי די רגיל אליו מהבית. ייתכן מאוד שזו הסיבה שבגללה לא נכנסתי לפאניקה מול המראות הקשים של המלחמה, ואני מקריש לו את העיטור שקיבלתי. "בעקבות בעיות שמיעה שהיו לי, כנראה בגלל ההפגזות, סיימתי את שירות החובה שלי כיד ימינו של מפקד מחנה פיקוד הצפון, ולאחר מכן המשכתי בשירות קבע. בתפקידי האחרון הייתי מפקד מחנה פיקוד המרכז בירושלים, והשתחררתי מזה"ל בשנת 2002 בדרגת רס"ן, אחרי 30 שנה בצבא".

כך השתניתי

"מהמלחמה הזו, שבה איברתי חברים רבים, למדתי שאנחנו חיים כאן על זמן שאול, ולכן צריך לנצל כל רגע. אני מקווה שיום אחד אוכל להביט אחורה על חיי, ולהעיר שעשיתי בהם יותר דברים טובים מדברים רעים".

העיטור ואני

"כמה חודשים לאחר האירוע קיבלתי דרגת סמל אישית מהמח"ט דאז, אמיר דרורי, והייתי בשמים מרוב התרגשות וגאווה. ראיתי בהענקת הדרגה את ההערכה של המפקדים, ולא הייתי צריך יותר מזה. אפילו לא ידעתי מה זה עיטור. לא ציפיתי ולא רציתי שבהים, מרליות או צל"שים – משום שהתורה של החיילים עצמם הספיקה לי. תמיד רדשתי מעצמי לעשות את הדברים על הצד הטוב ביותר, וידעתי שכשהמפקדים שלי נתנו לי בוזקה ביד, הם ציפו ממני לפעול בדיוק כך".

הפצים מהמלחמה

"באותם הימים היה נהוג אצלנו לקחת מוכרות מחיילי האויב שהצלחנו להרוג בקרבות. היה לי חשוב שתהיה לי איזושהי מוכרת מהמלחמה הזו, עדות לכך שהייתי חלק ממנה והשתתפתי בה. למעלה מ-30 שנה שמרתי אצלי תמונות, תעודות, דרגות, מרליות ומטבעות שהיו שייכים לחיילים סורים הרגוים. כשאני מסתכל על זה היום עוברת בי צמרמורת. אז חשבתי, 'לך תרע, אולי עוד כמה שנים יהיה שלום עם הסורים, ואזו אבא תזוה את הבן שלה בתמונות שלקחתי'".

תיעדתם ביומכם את מלחמת יום הכיפורים? כתבתם או קיבלתם מכתבים במהלך המלחמה? לצורך הפקת גיליון מיוחד של **מחנה דרושים לנו מכתבים, יומנים ותמונות שנכתבו וצולמו במהלך המלחמה.**

נא לפנות ללימור, לטלפון 054-5884743 או לפנות 03-5694512 או בדואר אלקטרוני: idfmag@yahoo.com

צילום ארכיון: מיכאל צרפתי

אותה בטעות והרקטה תפוצץ קרוב לחבר'ה שלנו. אז חיכיתי עד שהתקרב אליי, ברגע שיכולתי יריתי. הצלחתי לפגוע בשרשרת של הגלגל המניע, כך שהטנק הסתובב כמה דקות במקום עד שנעצר לגמרי. לאחר שכנועים נכנע צוות הטנק ונלקח בשבי".

בתום הקרבות

"בימים האחרונים למלחמה הצבא הסורי כבר גסט. רוב העוצמה שלו נגמרה כבר בתחילת המלחמה, כשנבלם על-ידי צה"ל בגשר בנות יעקב ובנפח, והסורים הבינו שאין להם סיכוי ממשי. הגרוד שלי נעצר במודעת בית ג'אן, ופה ושם ספגנו הפגזות של חיל האוויר הסורי. לצערי הרב, שלוש שעות לפני הפסקת האש נהרג הסמג"ד מרסיס של פגז, כשהוא כמה מטרים לירי."

"ברייצבר, אני מאמין שאבי, סעדיה ז"ל, היווה חלק גדול מכך שהייתי כל-כך שקול וקר רוח במלחמה. הוא היה שוחט בהמות ועופות, ומגיל אפס ראיתי אותו עובר – כך שמראה של דם לא היה בשבילי מועדע מרי

צילום: אילנה גרימון

עוד – כך שמראה של דם לא היה בשבילי מועדע מרי

מודעת בית ג'אן. "כל חייל חפר לעצמו שוחה טובה - וחיכה"

לאחר מכן, והבנתי שהסורים כנראה חשבו שנפלת משום שנפגעת.

"עשיתי שני גלגולים לכיוון התעלה של צד הכביש, והטנק הסורי המשיך קדימה ועבר אותי – וזו הייתה הטעות שלהם. איך שהם עברו אותי הלכתי לשוחה, טענתי פגז חדש ו-בום – פגעתי בטנק מאחורה, בין הטובה לצרייה. הטנק הסורי נעצר מהפגיעה והתחיל לבעור. רציתי להיות בטוח שהצוות הלך ולדפוק בו עוד פגז, ולכן רצתי לכיוון המחפורת כדי לטעון מחדש. בזמן שעשיתי זאת, לא הבחנתי שצוות הטנק נחלץ מהאש וקפץ החוצה עם אקדחים שלופים לעברי. הייתי עם הגב אליהם, ולא היה לי מושג מה מתרחש מאחוריי. למזלי הגדול, אהוד הסמג"ד הצליח לחסל אותם לפני שירו עליי."

"למחרת היום הגיע טנק סורי נוסף מכיוון קטנא ונכנס לצומת. הוא התחיל לירות לכל הכיוונים כמו איזה פסיכי, בלי הבחנה וכלי הפסקה, והכנו שהצוות שבו כנראה נבהל ונכנס לפאניקה ברגע שהבחין שהוא לבד באזור. ביני לבין הטנק הייתה חורשת עצים, שקראנו לה 'המויערת', וחששתי שאם אירה את הבוזקה מהמקום שלי – ענף או עלה יכולים להפעיל

"לא התרגשתי ולא פחדתי משום דבר, הייתי בטוח שלי לא יקרה כלום. החלטתי שאם אני לא אעשה שטויות ואלך לפי הכללים שלימדו אותי באימונים, כמו להתחפר, להגן על עצמי ולדאוג לחברים שלי בשעת לחימה – אני אהיה בסדר."

"למחרת נכנסנו למצב של המתנה. התרכזנו בצומת הכניסה לכפר, בדרך לדרמשק. כל חייל חפר לעצמו שוחה טובה – וחיכה. החבר'ה קראו למקום 'הצומת המטווח', על שם בורות הפגזים הרבים שהיו במקום. אני התחפרתי בצד שמאל של הצומת, והתפקיד שלי היה להיות, פשוטו כמשמעו – צייד טנקים. טנקיסט מפתח מצוות בוזקה יותר מאשר משלושה טנקי אויב – משום שאותי, עם הבוזקה, הוא לא יכול לראות. המשימה שלי הייתה להשביט כל טנק סורי שמתקרב לצומת, ובידיי היה בעצם הכלי היחיד של הפלוגה לעמוד מול שריון סורי."

כך פעלתי

"התפקיד שלי היה פשוט לחכות עד שיגיע טנק, ולכן היה לי די משעמם בשוחה הזו. מתוך חוסר מעש סידרתי מעליי ענפים, או הכנתי לעצמי לוח, גולאש וקפה, באמצעות פרימוס שלקחנו שלל. בזמן שאני הייתי מתעסק בענייני, היה הסמג"ד, אהוד בר-סבר, יושב במעבר לכביש ומתבונן עם משקפת על הצומת. כשהיה מבחין באבק של טנק מתקרב, הוא היה צועק לי: 'חרוי, תתעורר! תתארגן לקראת טנק סורי שמגיע!' הבוזקה שלי, שכונתה גם מרג"ט (מטול רקטות נגד טנקים), הייתה תמיד טעונה. כל מה שנותר לי לעשות הוא להכין את השקע החשמלי – והכל מוכן לירי. סמל המחלקה שלי, אהרון אצלן, היה מספר שתיים שלי ובה בצדי בכל פעם שעמדנו בפני אויב."

"באותו היום אהוד זיהה טנק סורי מתקרב לצומת. ברגע שהוא אמר לי, 'יצאתי מעט מהמחפורת והתכוננתי לירות. הטנק עמד במרחק של כ-100 מטרים ממני, ומשום שהטווח היעיל של הבוזקה הוא כ-70 מטרים – פחדתי שאני אפקשש אותו, והחלטתי לחכות עד שיתקרב אליי יותר. הוא המשיך בנסיעה לכיווננו, וברגע שהתקרב מספיק, החל לירות על הגרוד פגזים. הפגזים פגעו בכמה נגמ"שים שלנו, ופתאום שמעתי צעקות של פצועים הקוראים לעזרה ולחובש."

"מאותו הרגע שבו שמעתי את הצעקות של חבריי הפצועים כבר לא חשבתי על עצמי בכלל. לא היה אכפת לי אם אפגע או אם צוות הטנק יזוה אותי, פשוט רציתי לעצור את הפלדה הזו שהתקרבה אלינו. ידעתי שלחיילים האחרים אין שום דבר כדי לבלום את הטנק, והרגשתי שאני היחיד שיכול לעצור המפלצת הזו. הבנתי שכולם סומכים עליי ושכל שנייה נוספת של התמהמהות שווה עוד כמה הרוגים. 'יצאתי לגמרי מהשוחה, כשאני חשוף מול הטנק, ויריתי פגז. לא הצלחתי לפגוע בו, ומיד הם התחילו לירות עליי עם מקלע הגוריאנוב שעל הטנק. הכדורים שקרו לי מכל הכיוונים, ממש כפי שראיתי בסרטים בתור נער, עד שפתאום כדור אחד פגע, במקרה, במגן של הבוזקה, והפיל אותי ארצה מההרף. נפלתי לקרקע, אבל לא נפגעתי. הירי הפסיק שניות

שמואל חרזי קיבל את עיטור המופת על שנלחם לבדו, בעזרת בוזקה, בצוות טנק

בשבת של יום הכיפורים 1973 היו מרבית מתושבי כפר גרעונה, הממוקם למרגלות הגלבוע, ליד מעיין חרוד, בתפילה בבית-הכנסת. כשאחד השכנים הגיע בבהלה למקום וטען ששמע ברדיו על תחילתה של מלחמה – החליט שמואל חרזי, לוחם ובווקאי בגרוד 12 של גולני, לא לקחת צ'אנס. הוא לבש מדים מיר, חרדר, בית מהכפר כדי לתפוס טרמפ צפונה לבסיס, אל המלחמה הקשה ביותר שידעה מדינת ישראל.

איך הכל התחיל

"בימים הראשונים למלחמה עסקנו בעיקר בחילוץ חיילים ישראלים ובהגנה על רצועת המוצבים ברמת הגולן, בזמן שכוחות חיל האוויר והשריון עסקו בבלימת הסורים. ביום השלישי הלחימה התהפכו היוצרות – עברנו ממצב של מגננה להתקפה, ונכנסנו לסוריה. הגרוד שלי נשלח לכיוון חרפה, חרדר, בית ג'אן והכפר מודעת בית ג'אן, שנמצא כעשרה קילומטרים בעומק סוריה. ב-13 באוקטובר טהורו סוללות הארטילריה שישבו במודעת בית ג'אן במבצע לילי, ונלחמו מול החי"ר הכי טוב של סוריה – משמר המלך והקומנדו של ריפת אסד."

מי האיש

סמל שמואל חרזי

קיבל את: עיטור המופת
מתי: מלחמת יום הכיפורים
תפקיד בעת האירוע: לוחם ובווקאי בגרוד 12 של גולני
עיסוק ביום: גמלאי צה"ל, רס"ן (מיל), פעיל ציבור